

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

पत्र सं.: - २०८०/०८१

चलानी नं.: - ६६

मिति:- २०८०/०८/३२

विषय:- जानकारी सम्बन्धमा।

श्री स्थानीय तह (सबै)।

प्रस्तुत विषयमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको च.नं. ७८ मिति २०८०/०४/३१ को ढेगी संक्रमणको रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी पत्र आवश्यक जानकारीको लागि यसैसाथ संलग्न गरी पठाईएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ।

बोधार्थः

श्री स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, काठमाडौं।

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा:- Website मा Upload गरिदिनुहन।

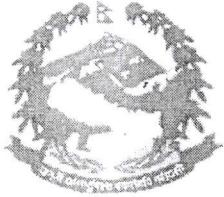
चिरञ्जीवी नेपाल
शाखा अधिकृत

सिंहदरबार, काठमाडौं फोन नं.-४२००५११/४२००३०४

ईमेल:- cmmofald@gmail.com / local.level.coordination@mofaga.gov.np

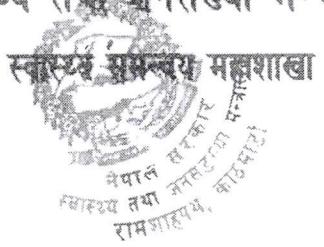
वेबसाइट:- www.mofaga.gov.np

०१

८१४
८१४
पत्र संख्या: २०८०/८१/४/प्रा.स्था.स्वा.
वन. ५८

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

१४-
२२३५८०
२६२६९६
२६२७३६
२६२८०२
२६२९८७
२६२४६८
२६२५४३

रामशाहपथ
काठमाडौं, नेपाल
मिति: २०८०/०४/३१

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं।

विषय: डेंगी संक्रमणको रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धमा।

प्रस्तुत विषयमा यस वर्षको वैशाखमा छिटपुट देखिएको डेंगी संक्रमण हाल सम्म आइपुगदा ११,००० भन्दा बढीमा देखिइसकेको छ। डेंगी संक्रमणको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि कार्ययोजना सहित विभिन्न कार्यक्रमहरू संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सचालन भैरहेका छन्। यसरी कार्यक्रम सचालन गरिरहदा पनि संक्रमणको दर बढिरहेको र यस वर्ष पनि डेंगी संक्रमण देखापरिसकेको सन्दर्भमा डेंगी रोग निदान, व्यवस्थापन, रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउन तहाँ मन्त्रालय मार्फत प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूलाई जानकारी एवं परिपत्र गरिदिने व्यवस्था हुन नेपाल सरकार (मन्त्रिस्तर) को मिति २०८०/०४/३० को निर्णयानुसार अनुरोध छ।

स्वास्थ्य तथा
जनसंख्या मन्त्रालय
८१४

सौगात सम्बाहाडफे
शाखा अधिकृत

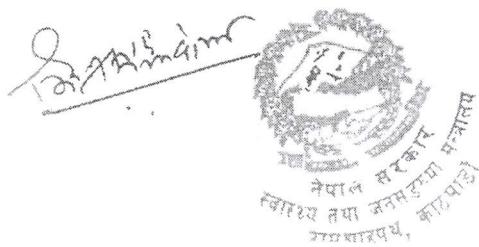
डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धि पत्राचार सम्बन्धमा

प्रदेश (सबै)

- डेंगी रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य सेवा विभागबाट जारी भएको डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना ०७९/०८० अनुसार क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने ।
- डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धि सूचनाको उत्पादन, प्रकाशन तथा वितरण गर्ने । स्थानीय रेडियो, टेलिभिजन, अन्य आम संचार माध्यम तथा सामाजिक संजाल बाट डेंगी रोग रोकथामको सूचना प्रवाह गर्ने ।
- डेंगी सार्ने लामखुटेको लाभको बासस्थानको खोज तथा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने, बहुनिकाय समन्वय मार्फत समुदायमा आधारित विभिन्न संघ संस्थाहरूलाई समेत परिचालन गर्ने । जिल्ला तथा स्थानीय तहलाई सहजीकरण गर्ने ।
- प्रदेश अन्तरगतका सबै अस्पताल यवं स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई डेंगी रोगको निदान तथा उपचारको लागि तयारी आवस्थामा राख्नुको साथै निदान तथा उपचार सम्बन्धी किट र औपचिको व्यवस्थापन समेत गर्ने । डेंगी रोगका विरामीहरू बढ्दि रहेको अवस्थामा आवस्यकता अनुसार फिबर क्लिनिक (Fever Clinic) संचालन गर्ने लगाउने ।
- निजी तथा सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट बिरामीहरूको विवरण नियमित रूपमा EWARS मार्फत प्रतिवेदन गर्न लगाउने । डेंगीको बिरामीहरूको तथ्यांक भेरीफिकेसन र फलोअप गर्ने ।
- डेंगी सार्ने बाहक (लामखुटे) को निश्चित ठाउँहरूमा वैमासिक रूपमा नियमित निरानी गर्ने (वैमासिक: वैषाख-जेष्ठ, भाद्र-आधिन, माघ-फाल्गुन) ।

स्थानीय तहहरू (सबै)

- डेंगी रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य सेवा विभागबाट जारी भएको डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना ०८९/०८० अनुसार क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने ।
- स्थानीय भाषाहरूमा डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धि सूचनाको उत्पादन, प्रकाशन तथा वितरण गर्ने । स्थानीय रेडियो, टेलिभिजन, अन्य आम संचार माध्यम तथा सामाजिक संजाल बाट डेंगी रोग रोकथामको सूचना प्रवाह गर्ने ।
- डेंगी सचेतनाका लागि विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- आमा समुह/ टोल बिकास संस्था/ म.स्वा.स्व.से तथा सामाजिक संघ संस्था को सहयोग/सहकार्यमा डेंगी सचेतनाका लागि घरदैलो कार्यक्रम गर्ने ।
- डेंगी सार्ने लामखुटेको लाभको बासस्थानको खोज तथा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने, बहुनिकाय समन्वय मार्फत समुदायमा आधारित विभिन्न संघ संस्थाहरूलाई समेत परिचालन गर्ने ।

- सार्वजनिक स्थलका पानी जम्ने खालडाखुल्डी, भूमिगत पार्किङ स्थल, निर्माणाधीन भवन, अव्यवस्थित रायरेज, कवाडी खाना लगायतका स्थानहरूको निगरानी तथा नियमन गरि खोज तथा नष्ट गर्ने अभियानलाई निरन्तरता दिने ।
- स्थानीय तह अन्तरगतका अस्पताल यवं स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई डेंगो रोगको निदान तथा उपचारको लागि तथारी आवस्थामा राख्नुको साथै निदान तथा उपचार सम्बन्धी किट र औषधिको व्यवस्थापन समेत गर्ने ।

